

Sociální pojištění

A. Změny v nemocenském pojištění

V roce 2010 budou (přechodně) upraveny dávky nemocenského pojištění. V závislosti na vývoji výše průměrné mzdy dochází ke zvýšení redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu, ze kterého se dávky nemocenského pojištění vypočítávají. Současně se však změní procentní sazba pro výpočet nemocenské dávky. Místo stávající odstupňované sazby nemocenského (60 %, 66 % a 72 %) se bude uplatňovat pouze jednotná sazba ve výši 60 % denního vyměřovacího základu. Třídenní karenční doba zůstává zachována. Uvedené změny budou mít rovněž vliv na výši nároků, které vznikly před 1. lednem 2010, ale trvají i po tomto datu.

B. Změny v důchodovém pojištění

Od roku 2010 dochází v návaznosti na zahájení první etapy důchodové reformy k významným změnám v důchodovém pojištění. Mění se základní podmínky nároku na dávky.

Podmínkou pro nárok na starobní důchod je obecně dosažení důchodového věku a minimální doby pojištění. Zákon o důchodovém pojištění zvyšuje důchodový věk u osob narozených po roce 1968 na 65 let, a to jednotně u mužů i žen (které byly bezdětné nebo vychovaly nejvýše jedno dítě). V období od roku 2010 až do roku 2018 bude postupně prodlužována minimální doba pojištění, přičemž u osoby, která dosáhne důchodového věku po roce 2018, bude tato doba činit minimálně 35 let.

Zpřísňují se také podmínky, za kterých lze získat poměrný důchod v případě, že osoba sice dosáhla důchodového věku, avšak nebyla pojištěna po stanovenou minimální dobu. Náhradní dobou pojištění přestane být studium na střední, vyšší odborné škole nebo vysoké škole. Studenti však mají od 1. ledna 2010 možnost být účastni důchodového pojištění dobrovolně. V roce 2010 činí minimální dobrovolné pojistné 1660 Kč měsíčně. Studium absolvované do 31. prosince 2009 se hodnotí podle dosavadních pravidel.

Od 1. ledna 2010 již pro nárok na výplatu starobního důchodu není rozhodující, zda poživatel starobního důchodu pracuje v pracovněprávním vztahu sjednaném na dobu určitou či neurčitou. Nově bude možné požádat o zvýšení procentní výměry důchodu v případě, že pojištěnec po přiznání důchodu dál vykonává výdělečnou činnost.

C. Osoby samostatně výdělečně činné a výše záloh na důchodové a zdravotní pojištění

Od 1. ledna 2010 se pro podnikající fyzické osoby mění výše záloh na pojistné na důchodové i zdravotní pojištění:

		2009	2010
Důchodové pojištění	Hlavní činnost	1.720,- Kč	1.731,- Kč
	Vedlejší činnost	688,- Kč	693,- Kč
Zdravotní pojištění		1.590,- Kč	1.601,- Kč

Minimální zálohy na zdravotní pojištění je povinna platit podnikající fyzická osoba v případě, že v roce 2010 zahajuje podnikatelskou činnost nebo v roce 2009 platila zálohy nižší než uvedenou částku. Nová výše minimálních záloh na důchodové pojištění platí pro podnikající fyzické osoby od okamžiku podání přehledu za rok 2009.

D. Platby pojistného na sociální zabezpečení v období od 1. ledna do 30. června 2007 – základní informace

Nedávný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem zdánlivě poskytl šanci na vrácení pojistného na sociální zabezpečení uhrazeného zaměstnavateli v prvním pololetí roku 2007. Nárok na vrácení pojistného je nutno uplatnit pětileté promlčecí lhůtě. Současně s žádostí je nutno podat i opravné přehledy sociálního pojištění za jednotlivé měsíce.

Pokud se zaměstnavatel rozhodne podat žádost na vrácení pojistného na sociální zabezpečení, bude nezbytné taktéž zvážit dopady i v dalších oblastech. Ačkoliv byla mediálně prezentována povinnost podat dodatečné daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob, teoreticky bude možno na vratku pojistného pohlížet i jako na příjem, resp. snížení nákladů zdaňovacího období, v němž k vrácení pojistného došlo. Vzhledem k výše uvedenému doporučujeme vyčkat konečného rozhodnutí a odůvodnění Nejvyšším správním soudem, u nějž bude řešena kasační stížnost podaná státem proti uvedenému rozhodnutí.

A ještě poznámka k možnému rozhodnutí a odůvodnění Nejvyššího správního soudu, které bude pro další vývoj klíčové: Soud může odlišit období od 1. ledna 2007 do 28. února 2007, ve kterém vyměřovací základ nebyl definován vůbec, a období od 1. března 2007 do 30. června 2007, v němž byla příslušná definice obsažena alespoň v nařízení vlády, a potvrdit závěry Krajského soudu jen ve vztahu k prvnímu období (k vydání nařízení vlády není potřeba výslovného zmocnění v zákoně a vláda je může vydat k provedení zákona). V důsledku takového rozhodnutí by se zredukovala předpokládaná částka vratky na jednu třetinu částky. Zároveň lze předpokládat, že by bylo nutno podat novou žádost. Nelze vyloučit, že soud ve svém rozhodnutí vezme v úvahu i skutečnost, že v jím projednávaném případě nebylo pojistné v roce 2007 vůbec zapláceno.

Změna sazeb daně z přidané hodnoty (DPH) - doplnění

Vzhledem k tomu, že Ministerstvo financí České republiky zveřejnilo některé informace k výkladu novely zákona o DPH, která s účinností od 1. ledna 2010 zavedla vyšší sazby daně (10 % a 20 %), dovoluujeme si doplnit některé body, které nebyly dostatečně zdůrazněny v předchozích News:

A. Zúčtování záloh

Zálohy přijaté v roce 2009 podléhají původní sazbě daně (9 % resp. 19 %). Případný doplatek při uskutečnění zdanitelného plnění v roce 2010 bude podléhat nově platné sazbě daně (10 % resp. 20 %). Případné přeplatky na zaplacených zálohách budou v roce 2010 vráceny s původní vyšší daňové sazbou.

B. Finanční leasing

U smluv o finančním pronájmu, které byly uzavřeny před rokem 2009, se i po 1. lednu 2010 použije sazba daně platná do 31. prosince 2008 – tj. 9 %, resp. 19 %.

C. Dobropisy a vrubopisy

U dobropisů a vrubopisů bude vždy uplatněna sazba daně platná ke dni uskutečnění původního zdanitelného plnění. U dobropisů a vrubopisů, které se vztahují k plněním uskutečněným v roce 2009, tak bude použita sazba daně 19 %, resp. 9 %, a to i v případě, že budou vystaveny až po 1. lednu 2010.

Různé

A. Návrh novely zákona o DPH

Poslanci ODS podali návrh na novelizaci zákona o DPH. Cílem novely je mimo jiné snaha zrušit časové omezení týkající se platnosti snížené sazby DPH u oprav, rekonstrukcí a modernizací staveb pro bydlení. Česká republika má u těchto služeb vyjednánu výjimku snížené sazby daně, jejíž platnost by však měla skončit 31. prosince 2010. Novelou by se snížená sazba daně u těchto služeb zavedla natrvalo.

V rámci projednávání novely bylo také navrženo vypustit ze zákona o DPH ustanovení § 36a. Od ledna 2010 toto ustanovení zavádí pravidla pro úpravu základu daně na úroveň ceny obvyklé v případě některých transakcí mezi spřízněnými osobami.

B. Cestovní náhrady

Výše základní sazby za používání silničních motorových vozidel pro účely cestovních náhrad a výše sazeb tuzemského a zahraničního stravného byly pro rok 2010 upraveny vyhláškami č. 459 a 462/2009 Sb. Některé změny uvádíme v následujícím přehledu:

NEWS číslo 2/2010

		2009	2010
Stravné v tuzemsku	5 – 12 hodin	60 - 72 Kč	61 - 73 Kč
	12 – 18 hodin	92 - 110 Kč	93 - 112 Kč
	více než 12 hodin	144 - 172 Kč	146 - 174 Kč
Průměrné ceny PHM	91 O (Special)	26,30 Kč	28,50 Kč
	95 O (Natural, Super)	26,80 Kč	28,70 Kč
	98 O (Super Plus)	29,00 Kč	30,70 Kč
	Nafta (Diesel)	28,50 Kč	27,20 Kč

Ke změně sazeb zahraničního stravného došlo pouze u států Guatemala, Irák, Katar, Kuvajt, Mexiko, Pákistán, Spojené arabské emiráty, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Tanzánie, Turkmenistán, Uganda, Venezuela. Nově byla zavedena kategorie „Ostatní státy“, kterým byla přiřazena denní sazba ve výši 35,- EUR.

Upozornění: Výše uvedené informace mají pouze obecný informativní charakter a nejsou komplexním vyčerpáním zmíněných témat. Jejich účelem je pouze upozornit na nejdůležitější body novelizací a změn. Jakékoliv nároky na odškodnění za kroky podniknuté na základě těchto informací nebudou akceptovány. Použijete-li informace v tomto materiálu obsažené, budete tak činit pouze na vlastní riziko a odpovědnost.

Informace z tohoto materiálu prosím neužívejte jako základ pro konkrétní rozhodnutí a využijte vždy našich profesionálních služeb kvalifikovaných odborníků.